

KOMUNIKAT PRASOWY nr 106/26

Luksemburg, 16 lipca 2026 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-196/24 | [Aucrindé]¹

Sąd państwa członkowskiego nie może odmówić wykonania wniosku, przekazanego przez sąd innego państwa członkowskiego, o przeprowadzenie dowodu, mającego na celu ekshumację zwłok domniemanego rodzica w celu ustalenia pochodzenia dziecka, wyłącznie na tej podstawie, że zabrania tego jego krajowe prawo materialne

W toczącym się we Włoszech sporze dotyczącym ustalenia pochodzenia dziecka sąd włoski zwrócił się do sądu francuskiego o przeprowadzenie ekshumacji zwłok domniemanego ojca powoda w celu wykonania pośmiertnego badania genetycznego. Trybunał orzekł, że rozporządzenie Unii dotyczące transgranicznego przeprowadzania dowodów² nie uprawnia sądu francuskiego do odmowy wykonania tego wniosku na tej podstawie, że jego krajowe prawo materialne zabrania, z wyjątkiem wyraźnej zgody udzielonej za życia danej osoby, przeprowadzania pośmiertnej identyfikacji genetycznej w sporze cywilnym. Podstawy odmowy wykonania przewidziane w tym rozporządzeniu mają charakter wyczerpujący. Ponieważ nie obejmują one istnienia tego rodzaju krajowej normy materialnej, zakaz przewidziany w prawie francuskim nie może zostać powołany w niniejszej sprawie w celu sprzeciwienia się przeprowadzeniu wnioskowanego dowodu.

Osoba wszczęła postępowanie przed sądem włoskim w celu ustalenia swojego pochodzenia od domniemanego ojca, którego zwłoki spoczywają we Francji. W celu przeprowadzenia pośmiertnego badania genetycznego sąd włoski zwrócił się do właściwego sądu francuskiego, na podstawie rozporządzenia w sprawie transgranicznego przeprowadzania dowodów, o ekshumację zwłok domniemanego ojca oraz o pobranie próbki DNA.

Prawo francuskie zabrania jednak, z wyjątkiem wyraźnej zgody udzielonej za życia danej osoby, przeprowadzania takiej pośmiertnej identyfikacji genetycznej na potrzeby postępowania w sprawie ustalenia pochodzenia dziecka. Sąd francuski zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy taki krajowy przepis prawa materialnego może uzasadniać odmowę przeprowadzenia wnioskowanego dowodu.

Trybunał odpowiedział, że rozporządzenie w sprawie transgranicznego przeprowadzania dowodów nie zezwala sądowi wezwanemu odmówić wykonania wniosku o przeprowadzenie dowodu mającego na celu uzyskanie dowodu w postaci pobrania próbki DNA po ekshumacji zwłok domniemanego rodzica na tej podstawie, że przepis prawa materialnego danego państwa zabrania przeprowadzania takiego dowodu.

Rozporządzenie to ogranicza się ściśle do proceduralnych aspektów przeprowadzania dowodów w postępowaniach sądowych o charakterze transgranicznym. Postanowienie o zarządzeniu czynności dowodowej leży w gestii sądu rozpatrującego sprawę cywilną lub handlową, natomiast sąd wezwany do wykonania tej czynności jest odpowiedzialny za jej przeprowadzenie zgodnie z przepisami proceduralnymi państwa członkowskiego sądu wezwanego.

Ponadto podstawy odmowy wykonania wniosku o przeprowadzenie dowodu zostały wyczerpująco wymienione w rozporządzeniu i należy je interpretować w sposób ścisły. **Sąd wezwany nie może zatem powoływać się na przepis swojego krajowego prawa materialnego**, w tym na przepis wynikający z podstawowych zasad swojego porządku prawnego, w celu odmowy wykonania wniosku o przeprowadzenie dowodu.

Wreszcie wyłącznie do sądu wzywającego należy sprawdzenie, czy zarządzony przez niego środek dowodowy w toczącym się przed nim postępowaniu sądowym jest zgodny z prawami podstawowymi zagwarantowanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”).

W niniejszym przypadku, jeżeli chodzi o wątpliwości sądu francuskiego co do poszanowania prawa do godności ludzkiej ustanowionego w art. 1 Karty, to nic w aktach sprawy nie wskazuje na to, że przy wyważaniu konkurencyjnych interesów w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym sąd włoski nie uwzględnił należycie tego prawa. Ponadto nie można w niniejszej sprawie stwierdzić żadnego systemowego ryzyka naruszenia praw podstawowych przed sądami włoskimi. W związku z tym nie ma uzasadnienia, aby sąd francuski mógł badać, czy sąd włoski rzeczywiście przestrzegał praw podstawowych gwarantowanych przez Kartę, w celu odstąpienia od zasady wzajemnego zaufania i odmowy na tej podstawie wykonania wnioskowanego dowodu.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa. Nie odpowiada ona rzeczywistej nazwie ani rzeczywistemu nazwisku żadnej ze stron postępowania.

² [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2020/1783](#) z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (przeprowadzanie dowodów).